

การจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี

Managing the problem of wild elephants encroaching on arable land through
the participation of people in Pa Deng Subdistrict
Kaeng Krachan District Phetchaburi Province.

¹ทิพย์วรรณ ทิพย์สุตร

Thippawan Thipsoot¹

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต¹

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี¹

¹E-mail: auipadeng@gmail.com

Retrieved 15-03-2024; Revised 09-04-2024; Accepted 20-04-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินระดับการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน จำแนกด้วยลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง และ (3) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินกับการมีส่วนร่วมการแก้ปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน ได้แก่ ประชาชนในตำบลป่าเต็ง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัย (1) การจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง โดยรวม อยู่ในระดับมาก (2) ด้านลักษณะประชากรในการมีส่วนร่วมการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินของประชาชนในตำบลป่าเต็ง พบว่าเพศ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินกับการมีส่วนร่วมการแก้ปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินของประชาชนในตำบลป่าเต็ง พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ: การจัดการปัญหาช้างป่า การมีส่วนร่วม ตำบลป่าเต็ง

Abstract

This research has 3 objectives: (1) to evaluate the level of management of the problem of wild elephants encroaching on farmland through the participation of people in Pa Deng Subdistrict; (2) to compare the participation in managing the problem of wild elephants encroaching on farmland. to eat Classified by demographic characteristics of the sample group and (3) to explain the relationship between managing the problem of wild elephants encroaching on farmland and participating in solving the problem of wild elephants encroaching on farmland. This research is quantitative research. The sample group consisted of 370 people, including people in Pa Deng subdistrict. Data were collected using a questionnaire. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, t-value, one-way ANOVA. and Pearson correlation values. The results of the research (1) for managing the problem of wild elephants encroaching on arable land with the participation of people in Pa Deng subdistrict were overall at a high level (2) regarding the demographic characteristics of Participate in managing the problem of wild elephants encroaching on people's farming areas in Pa Deng Subdistrict. It was found that people with different genders, statuses, and monthly incomes were involved in management. They were significantly different at the .05 level. Age and educational level were different. Participate in management (3) The relationship between managing the problem of wild elephants encroaching on farmland and participating in solving the problem of wild elephants encroaching on people's farmland in Pa Deng Subdistrict was found to have a low positive relationship. at the statistical significance level of 0.01

Keywords: Management of wild elephant problems, participation, PaDeng Subdistrict

บทนำ

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่าเกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่มีคนเข้าไปในพื้นที่ป่าและทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของช้างป่า โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ที่เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่า คือ บริเวณชุมชนหรือพื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่ใกล้กับพื้นที่คุ้มครอง ซึ่งทำให้เกิดปัญหารุนแรงเนื่องจากช้างป่าทำร้ายคนถึงขั้นเสียชีวิต และนำไปสู่การตายของช้างป่าอันเนื่องมาจากถูกคนทำร้าย ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ประเด็นของการเกิดข้อขัดแย้ง คือ ปัญหาการแย่งชิงพื้นที่ราบริมแหล่งน้ำแหล่งอาหาร และแหล่งหลบภัยที่สำคัญของช้างป่า ในช่วงฤดูฝนที่ยังมีอาหารอุดมสมบูรณ์ช้างป่าสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ แต่เมื่อถึงฤดูแล้งอาหารและน้ำขาดแคลนช้างป่าจึงต้องเข้ามาหากินผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่เกษตรกรรมของมนุษย์ซึ่งปัญหานี้ได้เกิดกับหลายประเทศเช่น อินเดีย มาเลเซีย เนปาล ฯลฯ รวมทั้งประเทศไทยด้วยในประเทศเนปาล

เมื่อ 15 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ประชากรช้างป่าได้เข้าทำลายพืชผลทางการเกษตรตลอดจนเข้าทำลายบ้านเรือนของมนุษย์มากกว่า 277 หลัง และทำร้ายชาวบ้านเสียชีวิตมากกว่า 66 คน อันเป็นเหตุทำให้ช้างป่าถูกทำร้ายเสียชีวิตกว่า 23 ตัวแต่ละประเทศก็ได้มีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการต่างๆซึ่งในบางแห่งลดปัญหาลงได้บ้าง (จตุรงค์ นภธร, 2562)

สำหรับประเทศไทยความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่านั้นเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกวัน ในหลายพื้นที่มีคนถูกช้างป่าทำร้ายจนถึงขั้นเสียชีวิต ขณะเดียวกันช้างป่าจำนวนไม่น้อยก็ถูกทำร้ายถึงขั้นเสียชีวิต จากวิธีป้องกันตัวของมนุษย์ สาเหตุของปัญหา คือ มนุษย์บุกรุกถิ่นที่อยู่อาศัยของช้างป่าเพื่อขยายพื้นที่ทำเกษตรกรรม ทำให้เกิดการเผชิญหน้ากันระหว่างคนกับช้างป่าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จังหวัดเพชรบุรี เป็นอีกเขตหนึ่งที่มีช้างป่าอาศัยอยู่ (อติราช เกิดทอง, 2563)

จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เพื่อบริหารจัดการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็งอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และได้แนวทางแก้ปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โดยเฉพาะชาวบ้านจำนวนมากที่ต้องอยู่อย่างหวาดระแวงไม่ว่าจะเป็นในส่วนของชีวิตและทรัพย์สินจากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐในการช่วยกันแก้ปัญหาช้างป่าบุกรุกถิ่นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งผลการศึกษาจะสะท้อนผลลัพธ์และปัญหาที่เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างชุมชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ ตลอดจนนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงวิธีการแก้ไขปัญหาช้างป่าบุกรุกถิ่นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของชุมชนให้บรรลุผลสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรีจำแนกด้วยลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์การจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981) จะเห็นว่า ความเป็นระบบในเรื่องของประเด็นสำคัญ โดยเขาได้มีการนำเอากระบวนการมีส่วนร่วมจากนักวิชาการทั้งหลายมาประมวลเป็นแนวคิดหลัก และได้จำแนก รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุดที่ต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นได้มาจากคำถามว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารการงานและการประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็ประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

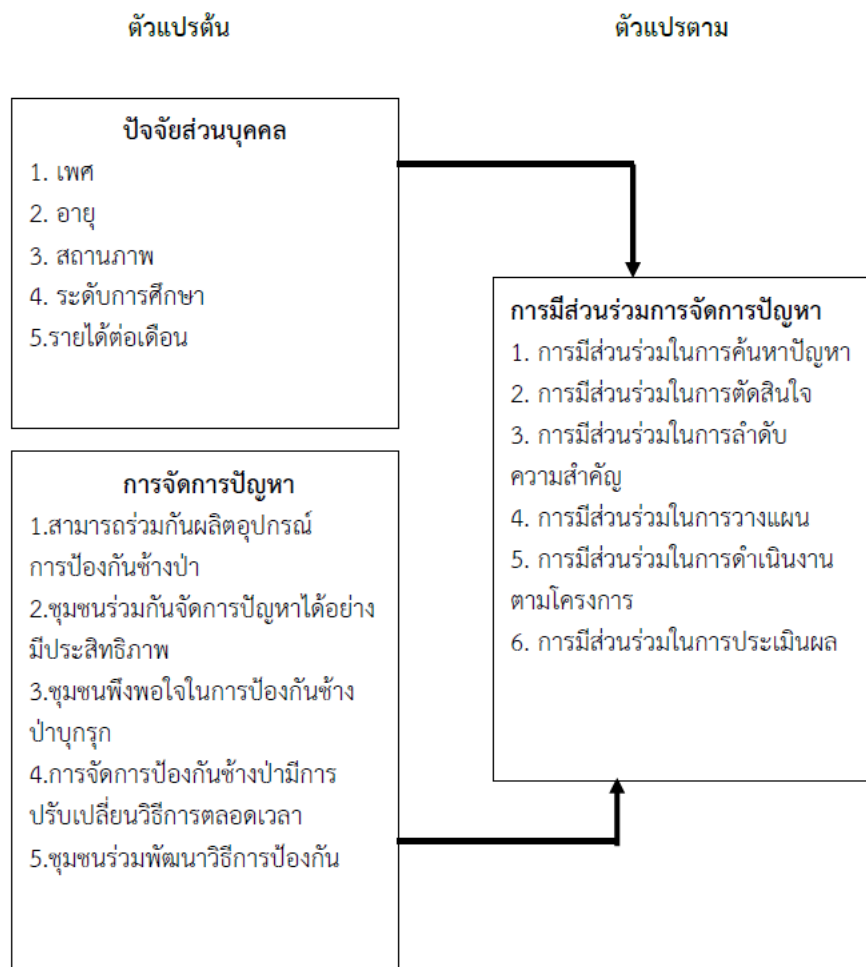
ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมิน ผลนั้นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกต คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ

Gibson and Others (1988) ได้กล่าว การจัดการปัญหาในการปฏิบัติงานมีดังนี้

- 1.สามารถร่วมกันผลิตอุปกรณ์การป้องกันช้างป่า
- 2.ชุมชนร่วมกันจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.ชุมชนพึงพอใจในการป้องกันช้างป่าบุกรุก
- 4.การจัดการป้องกันช้างป่ามีการปรับเปลี่ยนวิธีการตลอดเวลา
- 5.ชุมชนร่วมพัฒนาวิธีการป้องกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา แนวคิดของ (Gibson and Others,1988)

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในตำบลป่าเต็งที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีลักษณะเป็นแบบรายการเลือกตอบ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบล ป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ สามารถร่วมกันผลิตอบุกรุกการป้องกันช้างป่า ชุมชนร่วมกันจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชุมชนพึงพอใจในการป้องกันช้างป่าบุกรุก การจัดการป้องกันช้างป่ามีการปรับเปลี่ยนวิธีการตลอดเวลา และชุมชนร่วมพัฒนาวิธีการป้องกัน ใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นลักษณะคำถามปลายปิด

และตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมการแก้ปัญหาข้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน ของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการ การมีส่วนร่วมในการลำดับความสำคัญ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นลักษณะคำถามปลายปิดโดยที่แบบสอบถามในส่วนที่ 2 ถึงส่วนที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง “การจัดการปัญหาข้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบุรี ” ในครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการปัญหาข้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเห็นของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ โดยมีความเห็นในเรื่อง ชุมชนพึงพอใจในการป้องกันข้างป่าบุกรุก อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ การจัดการป้องกันข้างป่ามีการปรับเปลี่ยนวิธีการตลอดเวลา รองลงมาคือ ชุมชนร่วมกันจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพชุมชนร่วมพัฒนาวิธีการป้องกัน และประชาชนในชุมชนสามารถร่วมกันผลิตอุปกรณ์การป้องกันข้างป่าสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิรา คำรอด (2560) ได้ศึกษาทัศนคติของประชาชนจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อปัญหาข้างป่า และแนวทางแก้ไขปัญหาข้างป่า พบว่า ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนจังหวัดจันทบุรีในการจัดการข้างป่า ในภาพรวมสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดการปัญหาข้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน จำแนกด้วยลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ของประชาชนใน ตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบุรี พบว่าประชาชนที่มีเพศ สถานภาพ รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีประสิทธิผลของการจัดการปัญหาข้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีประสิทธิผลของการจัดการปัญหาข้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภา สิ้นสุภา (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร พบว่าผลการวิจัยพบว่าด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินกับการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน โดยรวม พบว่ามีความสัมพันธ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการมีส่วนร่วมในการวางแผนการมีส่วนร่วมในการลำดับความสำคัญ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ ส่วนผลการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกิน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิรพิมพ์ ทั้งพรมและศุภวัตร มีพร้อม (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวพื้นที่ชุมชนเลี้ยงช้าง ตำบลบ้านค่าย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ต้องการให้มีกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และนักท่องเที่ยวขอที่จะมีประสบการณ์การท่องเที่ยวแบบการสัมผัสวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนท้องถิ่นอย่างแท้จริง จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 54.81 จากทั้งหมด และปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการต้องการรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่ชุมชนเลี้ยงช้าง ตำบลบ้านค่าย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มากที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์กิจกรรมด้านความบันเทิง และปัจจัยด้านคุณค่าทางด้านจิตใจ และชุมชนมีศักยภาพบริบทพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก มีความดั้งเดิมในภูมิปัญญาและวิถีชีวิตและสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวภา สินสุภา (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยได้ข้อค้นพบจากการวิจัยนำมาสู่การวิเคราะห์เพื่อสร้างข้อเสนอแนะการจัดการปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำกินโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ควรมีการผลักดันช้างป่าให้กลับเข้าสู่ป่า โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อแก้ปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำมาหากินให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

2) ควรมีการจ่ายค่าชดเชยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับความเสียหายที่ช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำมาหากิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาทัศนคติของประชาชนของตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และแนวทางแก้ไขปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำมาหากิน

2) ศึกษาเชิงสำรวจความพึงพอใจของประชาชนของตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อการแก้ไขปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ทำมาหากิน

เอกสารอ้างอิง

- จตุรงค์ นภธร. (2560). *หลักการ กลยุทธ์และแนวปฏิบัติในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในระดับนานาชาติเพื่อความ
ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิรพิมพ์ ทั้งพรหมและศุภวัตร มีพร้อม. (2564). *แนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวพื้นที่ชุมชนเลี้ยงช้าง
ตำบลบ้านค่าย อำเภอมะนัง จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัย
ศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น.
- รุจิรา คำรอด. (2560). *ทัศนคติของประชาชนจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อปัญหาช้างป่า และแนวทางแก้ไขปัญหาช้าง
ป่า*. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี.
- เสาวภา สินสุภา. (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อติราช เกิดทอง. (2563). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการลดปัญหาช้างป่าบุกรุกทำลายพื้นที่เกษตรตำบลทับ
ช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
พรรณี
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and
Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development
Committee Center for International Studies. Cornell University.
- Gibson, James L. and others. (1988). *Organization*. 6th ed. Texas : Business.